Slik finner du interiørfarger som klinger godt sammen

Farger er for øyet som musikk for øret. Derfor kan musikk brukes som veiviser til å finne farger som behager oss.

Av Bjørg Owren/ifi.no, ifi.no

Tenk når du lytter til musikk – det er ulike toner, klanger, rytme og instrumenter. Intuitivt lytter du til det du liker. Det er ingen som bestemmer at en musikkstil, en sjanger eller en komponist/artist er mer «riktig» enn noen annen. Jo, visst får du mye info om nyheter og hva vennene liker, men du har likevel dine favoritter. Du bare kjenner hva som stemmer for deg.

Slik er det også med farger. Du trenger ikke kunne musikk for å velge det du liker. Du trenger ikke kunne mye om farger heller, for å kjenne at dette er noe for deg. Vi skal ikke dra denne sammenligningen altfor langt, men gi noen innspill som kan gjøre «lyttingen» etter dine farger enklere.

Ensfarget og kjedelig?

Tenk om alle toner i et musikkstykke er like lange og like sterke! Forferdelig kjedelig, ikke sant? For ikke å snakke om hvis noen setter seg til å spille bare én tone. Da må vedkommende i tilfelle være en dyktig musiker som kan klare å variere tonen i styrke og rytme slik at det blir interessant.

Slik er det også med farger. Et rom med kun én farge er kjedelig. Men så fort fargen varieres i flere

nyanser blir det mer spennende (ton-i-ton).

KJEDELIG: Et rom der alt er i samme farge blir kjedelig og ensformig. (Foto: SCA)

Materialet påvirker fargen

I musikken høres en tone forskjellig ut om den spilles av en klarinett, tuba eller fiolin. Slik er det også med farge. En farge ser annerledes ut på en hard og glatt overflate, enn på et mykt og matt materiale. Materialets tekstur påvirker vår opplevelse av fargen. Et interiør der alle materialer har lik overflate, kan oppleves nakent og enkelt. Øyet får lite å feste seg ved. Med variasjon og kontraster i tekstur blir det fyldigere og mer for sansene. Her kan vi variere mellom grovt og fint, mykt og hardt, matt og blankt, løst og fast, tykt og tynt osv.

Farger som passer godt sammen

Vi kan «herme» etter musikk også når det gjelder å sette sammen flere farger. Som i musikk kan vi lage harmoniske akkorder med farger. De kan dannes av en, to, tre, fire eller flere farger. En som har satt dette i system er Johannes Itten, som foruten å være maler også var en stor fargepedagog. Han definerte en fargesirkel bestående av 12 farger: gult, gulorange, orange, rødorange, rødt, rødfiolett, fiolett, blåfiolett, blått, blågrønt, grønt og gulgrønt. Og i sin fargelære snakker han om toklang, treklang, firklang osv.

FARGEAKKORDER: Med Ittens fargesirkel og firkanter og trekanter tilpasset flaten inni sirkelen kan du lete deg fram til harmoniske treklanger og firklanger. (Foto: Bjørg Owren/ifi.no)

En harmonisk toklang lages av farger som ligger rett overfor hverandre på fargesirkelen, dvs. komplementærfarger.

To eksempler: blått-orange, og blågrønt-rødorange.

TOKLANG: Blått og orange ligger rett mot hverandre på fargesirkelen (komplementære) og skaper en fin toklang. Tapet og alle tekstiler er fra Green Apple. (Foto: Trine Midtsem og Bjørg Owren/ifi.no)

En god treklang finner vi ved å plassere en likesidet eller likebeinet trekant inne i fargesirkelen. De fargene spissene i trekantene ligger mot vil kunne klinge godt sammen.

To eksempler: blått-rødt-gult, eller blått, grønt-rødorange.

LIKESIDET: En av treklangene vi får med en likesidet trekant er blå-rød-gul. (Foto: Bjørg Owren/ifi.no)

LIKEBEINET: Med en likebeinet trekant finner vi blant annet treklangen blå-grønn-rødoransje. (Foto: Bjørg Owren/ifi.no)

En fireklang kan skapes med utgangspunkt i et rektangel eller kvadrat plassert inne i sirkelen. Fargene som ligger ved hjørnene på firkantene vil kunne klinge fint sammen.

KVADRAT: Med et kvadrat får vi blant annet fireklangen fiolett-blågrønn-gul-rødorange. (Foto: Bjørg Owren/ifi.no)

REKTANGEL: En av fireklangene vi kan få ved hjelp av rektangelet er blå-grønn-orange-rød. (Foto: Bjørg Owren/ifi.no)

Full eller svak styrke

De fleste av oss synes musikk på full styrke kan bli slitsomt i lengden. Slik er det også med farger. Den enkelte farge kan tones opp eller ned, alt etter smak. Fra lyse, lette og sarte til mørke og tunge.

STYRKE: Fargene kan tones opp eller ned som musikk. Noen liker den på full styrke, mens andre vil trives best med svakere toner. (Foto f.v.: Forestia og Fantasi Interiør)

Mengde og rytme

Variasjon er avgjørende for helheten. På samme måte som musikken har sin rytme som får kroppen til å bevege seg i en takt, vil vi også oppleve det som behagelig at det er bevegelse og balanse mellom fargene. Derfor opplever vi det behagelig når det er en hovedfarge (den det er klart mest av) og de andre fargene er støttefarger til denne (aksentfarger).

Med dette som utgangspunkt er det bare å sette på musikken og begynne å leke med farger og materialer.

MENGDE: Hvor mye det er av hver farge påvirker også hvordan vi opplever at fargene klinger sammen. (Foto: Borge)

NABOER: Andre farger som klinger godt sammen er nabofarger på fargesirkelen, slik som gul og grønn. Disse avstemte tekstilene og tapetet er fra Lizzo/Green Apple. (Foto: Green Apple)

FIREKLANG: i tapetet Colony fra Borge har designeren jobbet med blått, grønt, gult, rødt. (Foto: Borge)

TREKLANG: I dette rommet kjenner vi igjen treklangen blågrønn, gulgrønn og rødt. Rommet er malt i farger fra Nordsjö. (Foto: Nordsjö)